

DIGITÁLIS KULTÚRA

3. SZÁMÍTÓGÉPES HÁLÓZATOK INTERNET

Összeállította: Kolman Krisztián

TARTALOMJEGYZÉK:

SZÁMÍTÓGÉPES HÁLÓZATOK, INTERNET

1.	A HÁLÓZATÉPÍTÉS ELMÉLETE, HÁLÓZATOK HARDVER ELEMEI, HÁLÓZATI SZOFTVEREK.....	3
2.	INTERNET TÖRTÉNETE, FELÉPÍTÉSE, KERESÉS AZ INTERNETEN.....	7
3.	03/1. FELADAT:.....	10
4.	03/2. KERESÉS FELADAT	11
5.	03/3. KERESÉS FELADAT	12
6.	HASZNOS, ÉRDEKES WEBOLDALAK, SZOLGÁLTATÁSOK.....	13
7.	03/4. FELADATOK:	14
8.	03/5. FELADATOK:	15
9.	ELEKTRONIKUS LEVELEZÉS – EMAIL	16
10.	03/6. FELADAT	18
11.	03/7. FELADAT	19
12.	03/8. FELADAT	20
13.	INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM, E-VILÁG.....	21
14.	03/9. GYAKORLATI FELADATOK.....	25

Miért építünk számítógépes hálózatokat?

- Erőforrás-megosztás
- Hatékony gyors kommunikáció
- Nagyobb megbízhatóság
- Párhuzamos adathozzáférés
- Költségmegtakarítás

Mi a számítógépes hálózat fogalma?

A hálózat kettő vagy több egymással összekapcsolt számítógép. Közöttük adatforgalom zajlik. A munkaállomás lehet a hagyományos értelemben vett személyi számítógép vagy az úgynevezett terminál.

Egy klasszikus hálózat legalább egy központi számítógépből, azaz szerverből, és a hozzá kapcsolódó munkaállomásokból áll.

Milyen előnye van a számítógépes hálózatoknak?

- *Közös erőforrás-használat*

...a hálózati összeköttetés révén a gépek a hálózat egy másik gépének bármely erőforrását használhatják, mely elsősorban a szerveren lévő eszközökre vonatkozik. Ez irányulhat az egyes gépek, ill a szerver(ek) háttértárolójára, továbbá a rendszer bármely munka-állomásához illesztett nyomtató használatára

- *Osztott háttértár használat*

...az egyes userok, munkaállomások háttértárolóján lévő könyvtára(ka)t, alkönyvtárakat kijelölhetjük - megoszthatjuk - közös használatra. A megosztást a user tulajdonosa végezheti, sőt azt is meghatározhatja, hogy a melyik user, milyen jogokkal veheti igénybe a megosztott erőforrást. Még arra is lehetőség van, hogy a megosztott erőforrás fizikai helye rejtve maradjon, hiszen egy ún. megosztási névvel hivatkozunk az adott erőforrásra.

- *Nincs szükség önálló háttértárolóra*

...mivel az egyébként önálló működésre képes gépeket egy központi gép irányítja (szerver), ezért a központi gép háttértárolóit a rendszer bármelyik munkaállomása használhatja. Ha ez így van akkor a userokba nem szükséges háttértárolót építeni.

- *Gyors adatátvitel*

...az adatátvitel gyakorlatilag a floppy lemezen történő adattovábbítással kezdődött. Ehhez képest a hálózati adatforgalom rendkívül nagy lépés előre, hiszen a műveleti sebességek összehasonlíthatatlanul gyorsabbak a hálózaton.

- *Nagyobb teljesítmény*

...az önállóan működő számítógépek összekötésével, azok egy közös rendszert alkotnak, így a rendelkezésre álló erőforrások összeadódnak, vagyis a teljes hálózat egyes gépein megosztott, hozzáférhetővé tett erőforrásainak összessége.

- *Többfelhasználós adatbázis használat*

...a számítógép hálózatok alkalmazásával lehetőség van bonyolult, több gépre telepített adatbázisok, egyidőben, különböző munkaállomásokról történő használatára.

Milyen hátrányai vannak a hálózatoknak?

- *Biztonsági igény*

...a számítógép-hálózatok a gyors és közvetlen adatátvitel miatt sokkal inkább ki vannak téve olyan veszélyforrásoknak, melyek az adatainkat fenyegeti. A veszélyforrások egyik részét képezik a vírusok. Hálózati környezetben hatalmas károk okozására képesek, ráadásul igen nehéz, körülményes a kiirtásuk is. A másik komoly veszélyforrás az illetéktelen hozzáférés lehetősége.

- *Költségigénye*

...igaz, hogy a rendszerben önállóan működni képes gépek vannak, de attól tudnak hálózatba kötve is dolgozni, mert a működésükhöz fontos és elengedhetetlenül szükséges eszközöket kell hozzájuk illeszteni ill. beléjük építeni (hálózati kártya, hub, repeater, árnyékolt koax kábel, ún. speciális [UTP] nyolc eres hálózati kábel, stb.) Ezek az illesztő egységek, valamint a kábelhálózat kiépítése igen költséges.

- *Hálózati operációs rendszer bonyolultsága*

...a hálózat működtetését egy speciálisan erre kifejlesztett operációs rendszer végzi, amely képes kezelni a többfelhasználós környezetet és a megosztott adatbázisokat. Ez a hálózati rendszerkörnyezet, nehezebben adminisztrálható, viszonylag drága működtető szoftvert igényel.

Kiterjedésük szerint hogyan csoportosítjuk a hálózatokat?

- Helyi hálózatok, más néven LAN (Local Area Network)
- Városi hálózatok, vagy MAN (Metropolitan Area Network)
- Kiterjedt hálózatok, vagy WAN (Wide Area Network)
- Világhálózat: GAN, (Global Area Network)

Helyi hálózatok

A helyi hálózatok (LAN) általában egy iroda vagy épület falain belül helyezkednek el. A helyi hálózatok segítségével gyors és megbízható kapcsolatot teremthetünk a számítógépek között. Például egy iskola vagy egy iroda összekapcsolt gépei.

Városi hálózatok

A városi hálózatok (MAN) általában egy település határain belül működnek. Ilyen például a kábeltéves hálózat, vagy egy helyi közlekedési vállalat információs rendszere is. Például egy önkormányzat vagy egy egyetem egymástól távolabb lévő épületeiben elhelyezkedő számítógépének összekapcsolása.

Kiterjedt hálózatok

A kiterjedt hálózatok (WAN) túlnyúlnak egy település határain, egy országra, egy kontinensre, vagy akár az egész világra kiterjedhetnek. Ilyenek egy bank biztonságos hálózata egymástól nagy távolságokra. Például egy nagyobb cég (bank) nagy távolságra (országokon átívelő) elhelyezkedő hálózatok összekapcsolása.

Világhálózat:

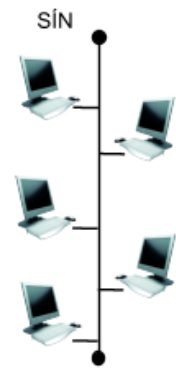
GAN, (Global Area Network) Teljesen eltérő számítógépes hálózatok világméretű összekapcsolása. Az egyik legismertebb ilyen hálózat az internet.

Hogyan lehet topológia szerint csoportosítani a számítógépes hálózatokat?

A hálózat felépítését, topológiáját a kábelek elrendeződése, a csomópontok fizikai elhelyezkedése határozza meg. Ez a "hálózat alakja".

Sín / Busz:

Sorba fűzött gépek alkotják a hálózatot. Gyakori a helyi hálózatokban, mivel olcsó a kialakítása. Hátránya, hogy a kábel megbontása, azaz bármely gép kiemelése a hálózattól a hálózat működéséptelenségét eredményezi. Ezt a topológiát már nem használjuk.

Csillag:

A csomópontok egy közös elosztóba (hub) vannak bekötve. A csillag topológiánál ilyen elosztók gyűjtik össze egy-egy gépcsoport jeleit és továbbítják a központ felé. A csillag topológia előnye az, hogy egy új elosztó beépítésével újabb és újabb gépcsoportokat lehet a rendszerhez kapcsolni. Nem üzenetszórásos (ponttól-pontig). Szakadás esetén megbízhatóbb, sok kábel kell hozzá ezért drága.

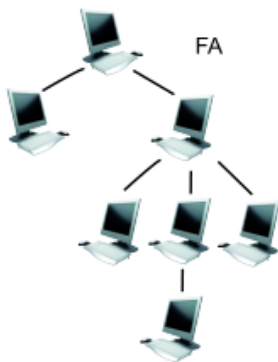
Gyűrű:

A csomópontokat közvetlenül egymáshoz csatlakoztatják, soros elrendezésben, így azok egy zárt hurkot alkotnak.

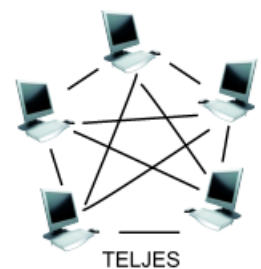
Vegyes (fa):

A busz topológia fa topológiává egészíthető ki, amelyben a többszörös buszágak különböző pontokon kapcsolódnak össze, így alkotva egy fastruktúrát. Meghibásodás esetén csak a csomópont és a hozzátartozó gyökerek esnek ki.

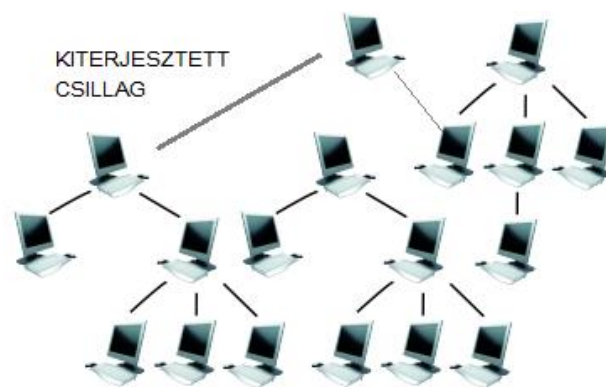
Teljes:

Minden gép minden géppel össze van kapcsolva.

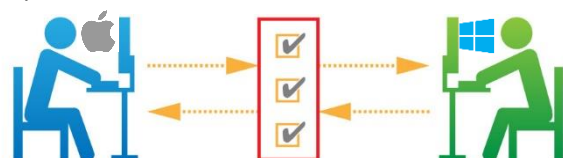
Kiterjesztett csillag:

Több csillag/fa topológiának összekapcsolásával jön létre.

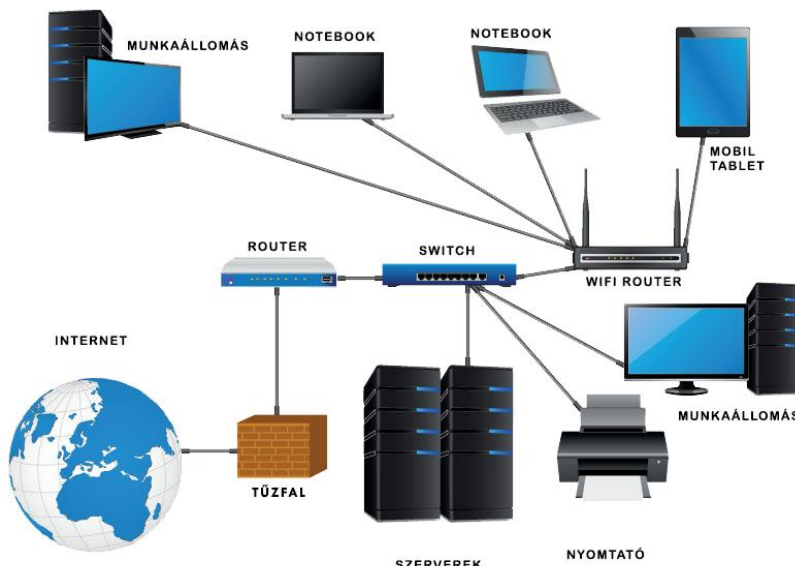
Mik azok a protokollok?

A számítógép-hálózatokban az adatok áramlását, a címzethez való eljuttatását vezérelni, szabályozni kell. Ennek a célnak elérése érdekében fejlesztették ki a különböző **adatátviteli szabványokat**, melyeknek gyűjtőneve a protokoll. Egyszerű hálózatoknál a NETBEUI protokollt, Novell hálózatokban inkább az IPX/SPX protokollt, míg az internet és NT hálózatban a **TCP/IP protokollt** használják. Tehát **különböző fajta hálózatok közötti kommunikáció biztosítása** a lényege.

Milyen eszközök, programok lehetnek szükségesek egy hálózat kiépítéséhez?

1. **számítógépek:** amelyeket össze kívánunk kötni. Ezek a gépek önállóan is, vagy terminálként is működhethetnek.
2. vezérlő elektronikák;
 - 2.1. **hálózati kártyák:** olyan vezérlő egység, amely a számítógépbe építve a hálózat és a gép kapcsolatát biztosítja. Típusát meghatározza a hálózati architektúra és a kábelezés. Sok fajta hálózati kártya kapható, de árban, megbízhatóságban és minőségben eltérnek egymástól.
 - 2.2. **HUB:** passzív hálózati eszköz, mely a szegmensek kapcsolatát biztosítja. Mivel jelerősítést nem végez, az előírt kábelhosszt nem léphetjük túl.
 - 2.3. **repeater:** olyan elektronikus eszköz, amely az adatátvitel során, a csillapítás következtében torzult jelek felismerését, helyreállítását és újraidőztetését végzi.
 - 2.4. **router:** egy intelligens eszköz, amely meghatározza a hálózaton áramló adatcsomagok útvonalát.
 - 2.5. **bridge:** azonos architektúrájú, de különböző protokollok segítségével működő hálózatok összekapcsolását teszi lehetővé.
 - 2.6. **switch:** olyan szerkezeti elem, amely útvonalszegmensek időleges egymáshoz rendelésével épít fel kommunikációs útvonalat.
 - 2.7. **modem:** olyan eszköz, mely telefonvonalon keresztül teszi lehetővé az adatátvitelt.
3. **csatlakozási felületek:** a hálózati kártyán, ill. a kábelezésen kialakított elemek típusa, mely lehet BNC, UTP, optikai kábel, stb.
4. átviteli közeg;
 - 4.1. **kábel:** adatátvitelt biztosító közeg. Típusa a hálózat architektúrájától függ. Leggyakrabban a sodrott érpárú - UTP csatlakozójú -, vagy a koaxiális - BNC csatlakozójú - típusú kábelezést alkalmazzák. Figyelem ez a koax kábel nem azonos a TV készülékekhez használt koax kábellel.
 - 4.2. **patch panel:** UTP -s hálózatok esetén alkalmazott segédábrák, amelyek a felhasználók gépei felől bejövő kábelek rendezését végzi.
 - 4.3. **patch kábel:** ún. sodrott érpárú, UTP csatlakozóval ellátott kábel, mely a fali csatlakozó és a számítógép hálózati csatlakozója (kártya) közötti összeköttetést biztosítja.
5. **vezérlő egység:** ide tartoznak a hálózatot vezérlő számítógépek (server) - több is lehet egy hálózatban.
6. **működtető program:** a hálózat működését, az őt működtető program, a határozati operációs rendszer szervezi, vezérli, ill. határozza meg.

A felsorolt eszközök közül természetesen nem mindenre van szükség minden esetben. Azt hogy éppen mire van szükség az alkalmazott eszközökből a kiépített architektúrától, kábelezéstől, a hálózat bonyolultságától függően kell megválasztani.

Mi az az internet?

Az internet az egész világot behálózó számítógéphálózat.

Mi a lényege?

Adatok továbbítása, decentralizált, csomagkapcsolt adatátvitel.

Az internetet kezdetben a katonai szervezetek, majd tudósok, diákok használták. (USA 1960-as évektől)

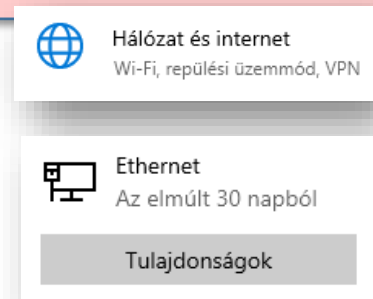
Az internet megtervezésénél nagyon fontos volt, hogy megbízhatóan működjön akár egy ellenséges atomcsapás után is. Ezért nincs központi számítógép (decentralizált). Ha valamelyik számítógép kiesik, az adatok másik úton haladnak tovább.

A gépek közötti kommunikáció kisméretű adatcsomagok (csomagkapcsolt) formájában valósul meg. Ezek a csomagok tartalmazzák a feladó és a címzett adatait, de az útirány mindig az adott helyzettől (például az útvonal terheltségétől) függően, az egyes hálózati csomópontokhoz érkezve dől el.

Ahhoz, hogy a hálózat gépei együtt tudjanak működni, szabványosítani kellett a kommunikáció módját. Az internet által összekapcsolt gépek kommunikációs nyelve a **TCP/IP protokoll**. A TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol) protokollt 1983-ban vezették be, ma is a világháló alprotokollja. Legfontosabb alkalmazás rétegei: a HTTP, az FTP, az SMTP, a DNS.

Hogyan azonosítjuk a hálózaton lévő számítógépeket?

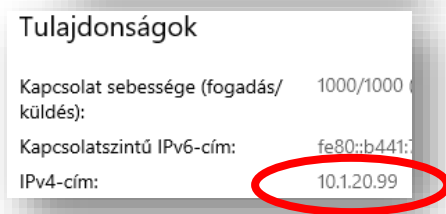
Ahhoz, hogy 2 számítógép között kapcsolat jöjjön létre, azonosítani kell őket. Ezért minden internetre kapcsolódó számítógép egy egyedi számot kap. Ezt a számot IP-címnek nevezzük. Az IP szám egy 32 jegyű kettes számrendszerbeli szám. Hogy könnyebben lehessen kezelni, 4 db 8 bites részre bontják. pl.: 195.199.0.145

Hogyan nézzük meg a gépünk IP címét?

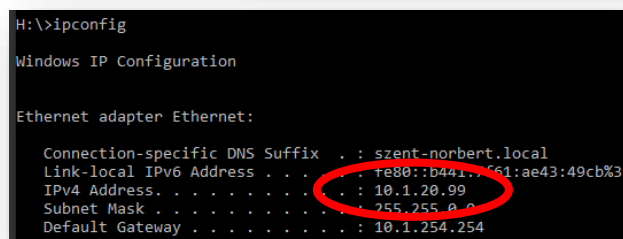
A Windowsban:

- Válaszd a Start menü > Gépház > Network & internet > Ethernetlehetőséget.
- Majd a Tulajdonságok menüpontban keresd meg az IP-címét, amely az IPv4-cím mellett olvasható.

A Parancssorban:

- Indítsd el a Parancssort
- Majd gépeled be a prompt után az „ipconfig” parancsot és nyomjál entert!

Mi az a domain név?

A DNS név – Domain név (Domain Name System)

A felhasználó számára nehéz az IP címet megjegyezni ezért a DNS rendszerben könnyebben megnevezhető nevet kötnek az IP címhez. Ennek is szabványa van. A domain név egyes részeit ponttal választjuk el egymástól. Ezeket az elemeket jobbról balra haladva értelmezhetjük.

Minden ország saját domain-nel rendelkezik, amely kétbetűs (hu, de, ro, nl, stb.) Az intézmények, cégek ezen belül saját domain-nevet kérhetnek.

Gyakori megoldás, hogy az internetre csatlakozó számítógép csak az internet használata idejére kap IP-címet a szolgáltató szerverétől. Ezt dinamikus IP-címnek nevezzük.

Tehát miből áll az Internet?

- Helyi hálózatokból (vállalati, iskolai hálózatok) és egyedileg csatlakoztatott otthoni számítógépekből.
- Átjárókból (gateway), amelyek kapcsolatot teremtenek az egyes alhálózatok között.
- Munkaállomásokból, amelyeken a felhasználók dolgoznak.
- Szerverekből, melyeken a felhasználók tárolják a közösen elérhető adataikat.
- Egyéb szolgáltatást nyújtó szerverekből, például webservert, tűzfal, levelező szerver, proxy.
- A helyi hálózatokat összekötő kapcsoló elemekből, forgalomirányítókból (Switch, Router).

Milyen szolgáltatásai vannak az internetnek?

Az Internet mára világméretű hálózattá vált. A világhálóra csatlakozó számítógépeknek, és rajtuk keresztül nekünk, felhasználóknak rengeteg szolgáltatást nyújt. A legnépszerűbb szolgáltatások: web (WWW), e-mail, FTP, chat.

• World Wide Web (WWW)

A Weben keresztül kezdetben kizárólag szöveges dokumentumok voltak elérhetők. Mára web grafikus felületű lett: képek, színes betűk, különböző betűtípusok, videó- és hanganyagok is vannak a honlapokon. Az egyes dokumentumok, weblapok hivatkozásokkal (hiperlinkekkel) vannak összekötve, így lehetséges a weblapok közötti gyors ugrálás.

• Elektronikus levelezés (e-mail)

Az elektronikus levelezés az Internet legrégebbi szolgáltatása. A levelek, a weblapokhoz hasonlóan, kezdetben csak szöveget tartalmaztak. Mára már képeket, fájlokat is csatolhatunk az e-mailhez, színes betűket és betűtípusokat használhatunk. Ahhoz, hogy e-maileket küldhessünk és fogadhassunk, e-mail címre van szükségünk.

• FTP

A különböző típusú adatok (képek, dokumentumok, videó- és hanganyagok, programok) különböző típusú állományokban, fájlokban vannak tárolva. Az Interneten mindegyik típusú adatról hatalmas mennyiség érhető el. Ha ezekkel a fájlokkal otthon, a saját gépeden szeretnél dolgozni, le kell töltened őket. Az állományok, programok gyors és egyszerű átvitelére dolgozták ki az FTP szabványt. A letölthető állományokat az FTP-szerver tárolja, ide te is feltöltheted saját fájljaidat.

• Chat

A chat valós idejű beszélgetést, csevegést biztosít az Interneten. A valós idejű azt jelenti, hogy mihamarabb beírod az üzenetedet a billentyűzeten és elküldöd, azonnal megjelenik "beszélgetőtársad" képernyőjén, és rögtön válaszolni tud. Olyan, mintha beszélgetnétek, csak rövid szünetek szakítják meg a társalgást, amíg begépelitek a szavakat, mondatokat. Az internetes kommunikációnak megvannak a saját szabályai, ezt foglalja össze a netikett.

Tehát mi is az a www?

Az Internet egyik leggyakrabban használt szolgáltatása a World Wide Web (www), a világméretű hálózat. Ma már bárki rendelkezhet saját WEB oldallal az interneten, így a World Wide Web óriási mennyiségű információt tartalmaz minden témakörben. A legtöbb intézménynek, cégnek, vállalatnak saját webhelye van, melynek segítségével olcsón és naprakészen tudják tájékoztatni ügyfeleiket. Napjainkban a webhely címe a telefonszámmal egyenrangú helyet kap a cégek elérhetőségében.

A webhely multimédiás, tehát egyaránt tartalmazhat szöveget, képet, hangot, mozgóképet (filmet), stb. A webhely megtekintéséhez böngészőprogramra van szükségünk. Böngészés közben a webhely tartalma weblapokban (weboldalakban) jelenik meg a számítógépünkön. A weblapok közötti kapcsolatot a hivatkozások (link, hypertext) biztosítják. Ha rákattintunk az egérrel egy linkre, akkor valamely másik weblapra (esetleg az adott lap egy másik részére) jutunk. Ilyenkor az egérmutató megváltozik: egy mutató ujj lesz belőle.

A weblapok leírását a **HTML szabvány (HyperText Markup Language)** rögzíti. Minden webszerver által kezelt weboldalhoz tartozik egy HTML-kódú állomány, amely leírja, hogy az adott lapon hogyan jelenjenek meg az adatok (szövegek, képek, stb.).

Hogyan tudunk keresni az Interneten? Mik azok a böngészők?

Adatkeresés az Interneten – tematikus és kulcsszavas keresés

Az internet ma már nem csupán kapcsolattartási lehetőséget biztosít, hanem számottevő információ is felhalmozódott a hálózaton. Ezen információk többsége szabadon elérhető. Jelentős probléma, rengeteg anyag áll rendelkezésünkre, s nem egyszerű a feladat a keresés.

Tematikus kereső (www.startlap.hu)

A kereséssel kapcsolatban témaköröket ismerünk. Olyan webhely felkeresésével kezdjük, amely tematikusan csoportosított linkgyűjteményeket tartalmaz. Ezek üzemeltetői hirdetések megjelenítésével finanszírozzák vállalkozásukat; az oldalt látogatók számára ingyenes. Ilyen oldal a startlap.com.

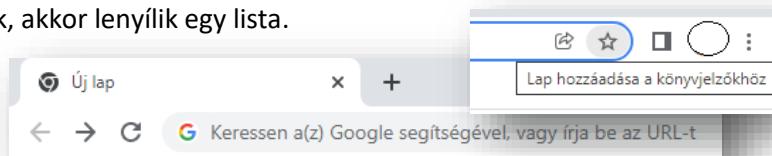
Kulcsszavas kereső (www.google.hu)

A keresendő dologgal kapcsolatban szinte mindig megfogalmazhatóak kulcsszavak. Az így végzett keresés lehet egyszerű vagy összetett. Utóbbi kereséssel szűkíthetjük a találati halmazt. A kulcsszavas keresés során a keresőhelyeket használunk. Ezek olyan helyek, melyek keresőmotorja saját adatbázist tart fenn. Ezekben egy-egy kulcsszóhoz egy vagy több URL tartozik. Ezt az adatbázist a webhely keresőmotorja időről időre frissíti. A kulcsszavas keresés során többféle feltételeket is megadhatunk a keresőben.

A legegyszerűbb, hogy megadjuk a kulcsszót. A találat sokkal pontosabb lehet, ha nem egy, hanem több szóból álló kapcsolatot írunk be. Fontos a szavak sorrendje, és ragozása is. Tovább finomítható a keresés, ha több kulcsszóból álló füzérben speciális karakterekkel adjuk meg a keresési feltételeket. Ilyen karakter a +, ~, OR, AND, vagy „”.

Hogyan tudjuk használni a böngészőket?

- Weboldal megnyitása: Az egyes böngészők felépítése nagyon hasonló. Weboldal megnyitásához a keresett webhely címét a címsorba (címezőbe) kell begépelni.
- Lapozás: Lapozni az felkeresett weboldalak között az Előre és a Vissza gombokkal tudunk. Ha a gombok melletti nyílra kattintunk, akkor lenyílik egy lista.
- Frissítés, leállítás:
- Előzmények
- Kedvencek – Könyvjelzők
- Kezdőlap

Milyen ismertebb böngészők vannak?

Microsoft Edge

Google Chrome

Mozilla Firefox

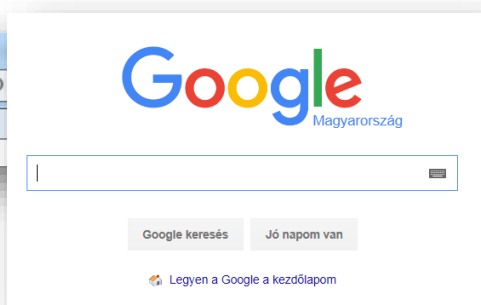
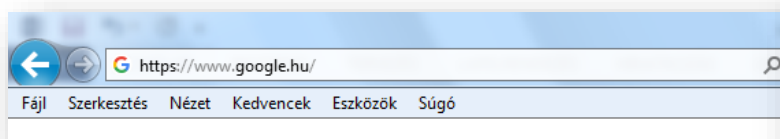

Safari

Opera

A feladatok megoldásához használjuk a legismertebb böngészőt, az operációs rendszer részét képező: Microsoft Edge-et, vagy a legnépszerűbb Google Chrome-ot!

A keresett oldal címét (az URL-t) ide kell beírni!

A feladatokhoz használjuk a legismertebb keresőt:

www.google.hu

03/1. FELADAT:

Keress rá a következőkre! (Kifejezések, fogalmak, melyeket tudni kell a dolgozatban!)

- Milyen a helyes e-mail cím?
- Példák programokra: Híroldalra; Közösségi oldalra; Navigációs app.-ra; Elektronikus levelező rendszerre; Video megosztóra; Internetes böngészőre
- Mi az az Internet fogalma?
- Milyen szolgáltatásai vannak az Internetnek?
- Mi az a www?
- Mi az tartománynév (domain)?
- Sorolj fel pár nemzeti tartománynevet!
- Mondjál példát böngészőkre!
- Mi az a kezdőlap (böngészőben)?
- Mikor biztonságos vásárolni egy webáruházban?
- Mik azok az előzmények (böngészőkben)?
- Mi az az adathalászat?
- Mi az az ftp?
- Mi az a chat?
- Mi az a netikett?
- Milyen ingyenes webes felületű levelező rendszereket ismersz? Mondjál rá példákat!
- Levelezésnél mit jelentenek a következők: Fw; Cc; Bc;
- Mi az a spam?
- Milyen keresőket ismersz?
- Mi a különbség a témakör szerinti, és a kulcsszavas keresés között?
- Az interneten való keresésénél mit jelentenek a következők: „ „; + ;not; -;

03/2. KERESÉS FELADAT

Old meg a keresés feladatot úgy, hogy a válaszokat, és a válaszokhoz tartozó képeket egy Word dokumentumba mented el! A dokumentum neve „Keresés01.docx” legyen!

- 1.) Hány forint ma egy USA dollár?
- 2.) Mikor és hol született Neumann János?
- 3.) Hogy hívják a Bakony legmagasabb pontját és hány méter magas?
- 4.) Hány darab fehér tigris él a világon?
- 5.) Töltsél le egy képet a pápáról!
- 6.) Ki nyerte a két évvel ezelőtti „Oscar” férfi mellés szereplőjének járó díját?
- 7.) Milyen nagy az országház (hány négyzetméter)?
- 8.) Mikor indul az első vonat Pécsre holnap reggel Budapestről?
- 9.) Keres egy képet Szombathely címeréről!
- 10.) Mit jelent magyarul ineffective (angol) szó?
- 11.) Keres egy képet a debreceni Aranybika szállóról!
- 12.) Mikor adták át Budapest legidősebb hídját?
- 13.) Ki Japán miniszterelnöke?
- 14.) Mennyibe kerül a legolcsóbb Samsung telefon a Telekom-nál?
- 15.) Keres egy képet a világ legmagasabb hídjáról! (francia)
- 16.) Mi a weblapcíme, a legnézettebb magyar kereskedelmi tv csatornájának?
- 17.) Ki volt 1971-ben F1 világbajnok?
- 18.) Keres egy képet 107 cm átmérőjű LED tv-ről!
- 19.) Ki nyerte a tavalyi év második Grand Slam tenisztornáját (férfiak, nők)?
- 20.) Töltsél le egy háttérképet, amelyen két kiskutya található!

03/3. KERESÉS FELADAT

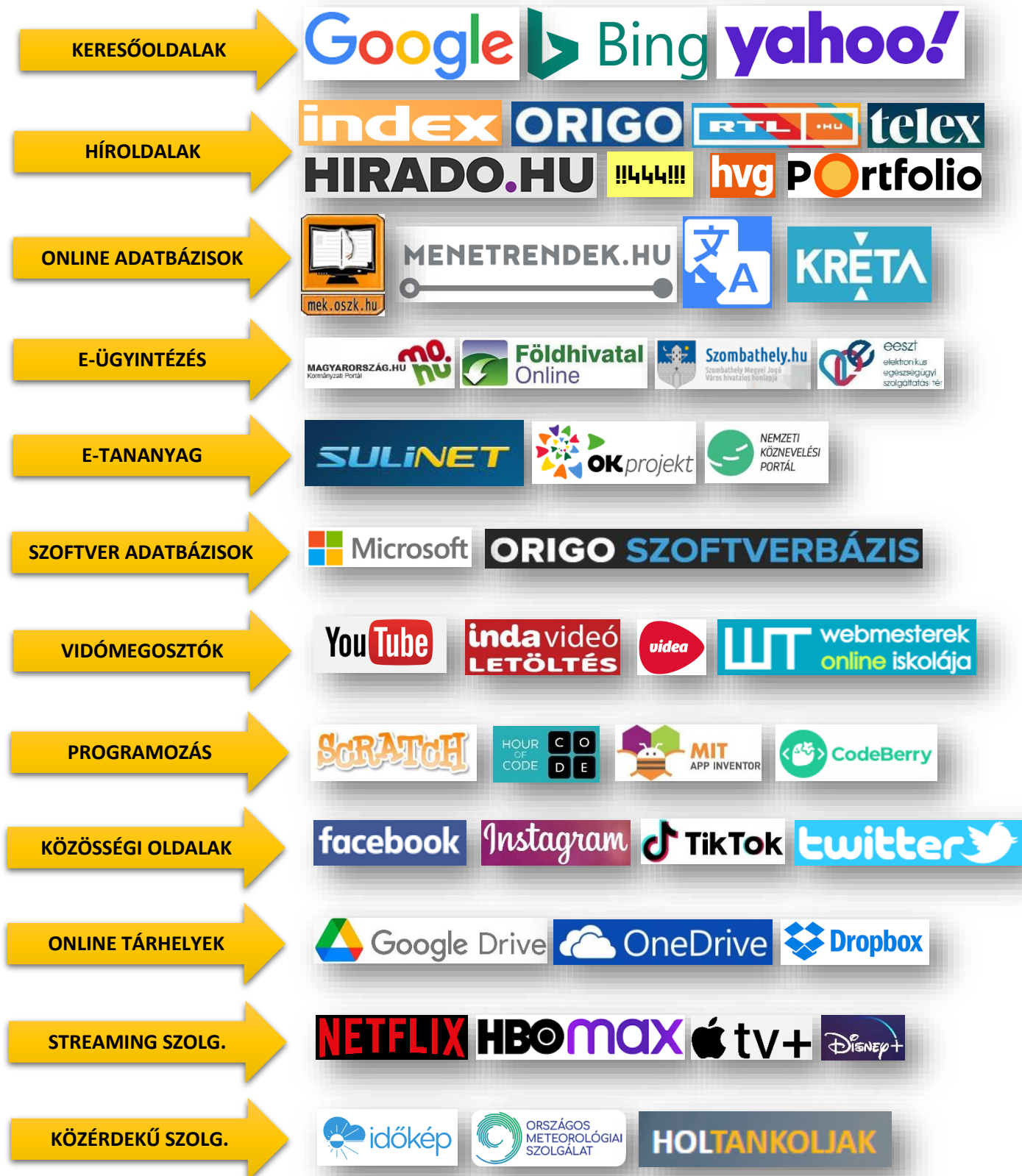
Old meg a keresés feladatot úgy, hogy a válaszokat, és a válaszokhoz tartozó képeket egy Word dokumentumba mented el! A dokumentum neve „Keresés02.docx” legyen!

- 1.) Mikor és hol született, mikor és hol halt meg Gobbi Hilda? Ki volt Ő?
- 2.) Keres két képet (fekete színű) HP notebook-ról!
- 3.) Mennyibe kerül a legolcsóbb LG telefon a Telecom-nál? Keres róla képet!
- 4.) Ki nyerte (melyik ország) a 2000-es évek utolsó futball világbajnokságát?
- 5.) Mikor indul az első busz Szombathelyről Budapestre holnap után?
- 6.) Keres képet egy balatoni vitorlás hajóról!
- 7.) Ki nyerte a tavalyi US Open női páros döntőjét? Keres 2 képet róluk!
- 8.) Keres egy háttérképet, melyen egy erdő és egy folyó található!
- 9.) Keres egy képet a világ legmagasabb épületéről!
- 10.) Ki Ausztrália miniszterelnöke?
- 11.) Mit jelent a „bucket” angol szó?
- 12.) Keres egy képet az egri várról!
- 13.) Mennyibe kerül most egy angol font?
- 14.) Mi a weblapcíme a második legnézettebb kereskedelmi csatornának?
- 15.) Keres egy ECDL logót!
- 16.) Keres egy képet Magyarország címeréről!
- 17.) Milyen előadás lesz most hétvégén a Nemzeti Színházban, szombaton este?
- 18.) Keres képet egy függőhídról!
- 19.) Mekkora Magyarország területe (km²)?
- 20.) Budapesttől hány km-re van Debrecen?

Milyen hasznos weboldalakat célszerű ismerni?

A mai modern világban szinte elengedhetetlen, hogy az emberek, diákok ismerjenek olyan weboldalakat, melyek megkönnyítik a munkánkat, tanulásunkat, életünket. Nagyon sok olyan helyzet van, amikor gyorsan kell információkhoz jutni, akár okostelefonnal, akár számítógéppel. Nézzünk pár példát:

Ezekon a felsorolt példákon kívül még számos olyan oldalt tudnánk említeni, ami hasznos lehet a mindennapokban. Ha nem ismerted valamelyik, oldalt, szolgáltatást, akkor keress rá az Interneten!

Példa egy hasznos szolgáltatásra:

GOOGLE LENS

Mire jó, mire használhatjuk?

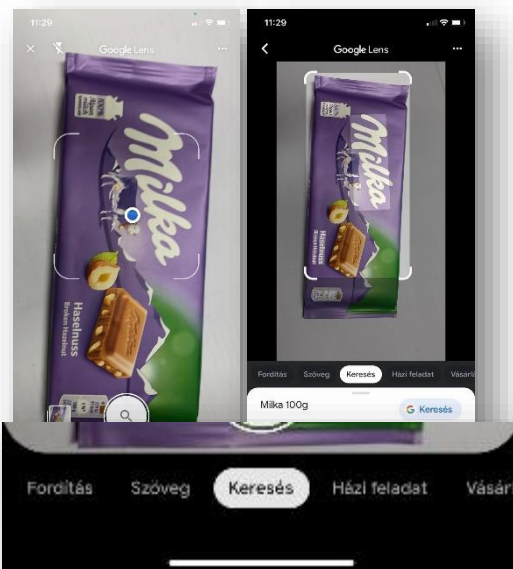
A Google Lens segítségével újszerű módon kapcsolódhatsz a világhoz a telefonodon keresztül. A Google Lens a Google Segédbe beépülve a fényképezőgépeden keresztül keresi meg a tárgyakat és helyeket, egyéb információkat; magyarul: **képalapú keresés**

Tehát, segítségével további információkat szerezhetsz a fotókon vagy a környezetekben lévő tárgyakról, és különböző műveleteket hajthatsz végre rajtuk. pl.:

- A Lens képes lefordítani a szöveget a Google Fordító által támogatott összes nyelvre
- A vásárlási találatok állnak rendelkezésre

Hogyan kell használni?

- Első körben a telefonon található App Storeból, vagy Play áruházból kell letölteni. (Ha nincs fent!)
- Ha ez kész a megfelelő ikonnal nyissuk is meg a Google Lens alkalmazásunkat.
- A kereső mező részben van egy színes kis kocka erre kell kattintani.
- Engedélyezni a kamera használatot.
- Alap esetben a középső nagyítón állunk.
- Ez automatikus felismerés, fotózzunk le valamit, és fel is dobja a találatokat.
- Valójában bármit fotózhatunk, felismeri.
- Ha viszont jobban megnézzük az alkalmazást láthatjuk, hogy balra és jobbra is van még két-két ikon, amit lehet használni.
- A bal oldalról haladva első a fordító.
- Irányítsuk a kamerát, a szövegre amit fordítani akarunk és a telefon képen már látjuk is az angol szöveget szépen átírja nekünk magyarra.

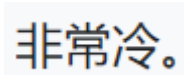
03/4. FELADATOK:

- 1.) A telefonod Google keresőjével (Lens) és fényképezőjével keresd meg, hogy a jobb oldali képen milyen virágot látsz!
- 2.) A Google Lens segítségével fényképezd le az egyik osztálytársad sportcipőjét, és nézz utána, hogy mennyibe kerül!
- 3.) 内心 kínai szó mit jelent magyarul?
- 4.) Mit látsz a jobb oldali képen?
Milyen fajta?
Mi a száma?

03/5. FELADATOK:

Hajtsd végre a feladatot, és (ahol kell) válaszolj a kérdésekre!

1. Ebben a feladatban a Google és a Bing keresőbe kell beírni, idézőjelek között a saját „Vezetéknév Keresztnév” szöveget. Azt kell megnézni, hogy a két keresőben milyen különbségek vannak a találatik között! A képeket is nézd meg!
2. Keresd fel az általad legtöbbször nézett híroldalt, és nézd meg, hogy mi a vezető hír a mai napon!
3. Az előző feladatban talált cikk címét, és első bekezdését fordítsd angol nyelvre a Google fordítóval!
4. Az elektronikus könyvtárból töltsd le a kedvenc kötelező olvasmányodat, pdf formátumban! Mentsd az asztalra!
5. Keresd meg a menetrendek.hu oldalon, hogy a Dunakanyarban egy sétahajó út mennyibe kerül! (bármelyik) Válasz: _____
6. Az elektronikus naplóban, keresd meg az osztályfőnököd telefonszámát! Válasz: _____
7. A saját megyeszékhelyed, városi honlapján nézd meg, hogy a közgyűlés tagja között hány hölgy van? Válasz: _____
8. A magyarország.hu oldalon nézz utána, hogy ha nevet akarnál változtatni, akkor milyen dokumentumokat kellene benyújtaniod!
9. A sulinet tudásbázis oldalán, a csillagászat témakörénél, a neves csillagászok között, keresd ki, hogy ki van a „G” betűnél! Válasz: _____
10. A Nemzeti Köznevelési Portálon az ötödik évfolyamon a digitális kultúra témakörben, az „e-világ és online kommunikáció” anyagrészen belül, az információ és társadalom „óránál” old meg az összes gyakorló feladatot!
11. Keresd a Microsoft Store-ban egy ingyenesen letölthető témát, amelyik tetszik neked, majd töltsd le a gépedre és alkalmazd!
12. A code.org oldalon válaszd ki a „Tanfolyamaink” menüpont alatt található „Gyorsított tanfolyam”-on a 9. leckét és próbáld megoldani a 4-es feladatot!
13. Nézd meg a Google Drive-odban, hogy mennyi szabad tárhelyed van még! Válasz: _____
14. Keresd meg a NETFLIX és az HBO MAXmagyar oldalán, hogy mennyibe kerül az előfizetés egy-egy hónapra! Válasz: _____
15. Az időkép oldalán nézd meg, hogy holnapra hány fokot jósol az oldal a te városodban! Válasz: _____
16. Nézd meg a holtankoljak.hu oldalán, hogy a hozzád legközelebb lévő Shell kúton mennyibe kerül a 95-ös benzin! Válasz: _____
17. Mit jelent a következő kínai szöveg? Fordítsd le Google Lens segítségével! _____
18. Szintén Google Lens segítségével fényképezd le a számítógépedhez csatlakoztatott egeret, és nézd meg, hogy mi a típusának száma, neve és hogy mennyibe kerül! _____

Mi az az e-mail?

Az e-mail (elektronikus levél) számítógépes hálózatokon keresztül továbbított levél, üzenet. Tartalma lehet szöveg, kép, hang, mozgóképek.

Az elektronikus levél megírásához papír és toll helyett szövegszerkesztő programot, továbbításához pedig az Internetet használjuk.

Mi az előnye, és mi a hátránya az e-mailnek a hagyományos levelezéssel szemben?

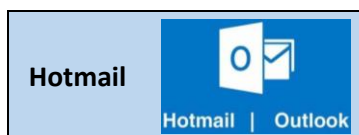
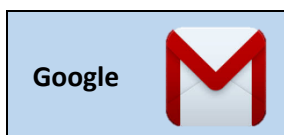
Előnye

- A számítógép előtt ülve, megírása kényelmes
- Gyors
- Olcsó
- Bármilyen elektronikus anyagot csatolhatunk hozzá (képet, mozgóképet, zenét, dokumentumot, stb.)
- Egyszerre több címzethez is eljuttathatjuk

Hátránya:

- Nem olyan személyes, mint a kézzel írt levél
- Kéretlen reklámlevelek (SPAM)

Melyek a legmegbízhatóbb ingyenes webes felületű levelező szolgáltatások?

Mi az a spam?

A kéretlen leveleket a legtöbb levelezőprogram megpróbálja kiszűrni és azokat a levélszemét mappába helyezi. Mielőtt a levélszemét mappa tartalmát törölnénk, érdemes átnézni a leveleket, mivel gyakran ide kerülnek a több címzettek továbbított levelek is.

Hogyan működnek a levélküldő rendszerek?

Az elektronikus levelek kezeléséhez szükségünk van egy postafiókra, ahová a leveleink megérkeznek. A postafiók egy olyan szerveren van (Mail Server), amely folyamatosan kapcsolódik az Internetre.

A levelezőszerverre (Mail Server) folyamatosan érkehetnek a leveleink, de tartalmukat csak bizonyos időközönként nézzük meg (naponta, hetente).

A postafiókba érkezett leveleket a levelezőprogram segítségével tudjuk elolvasni. Erre legtöbbször egy böngészőprogram is elegendő, de ha kényelmesebb vagy nagyobb tudású szolgáltatást szeretnénk, akkor érdemes ún. célszoftvert (pl: Outlook) használni.

A legfontosabb protokollok: POP3, SMTP, IMAP.

Miből épül fel egy e-mail cím?

pl.: valaki@gmail.com

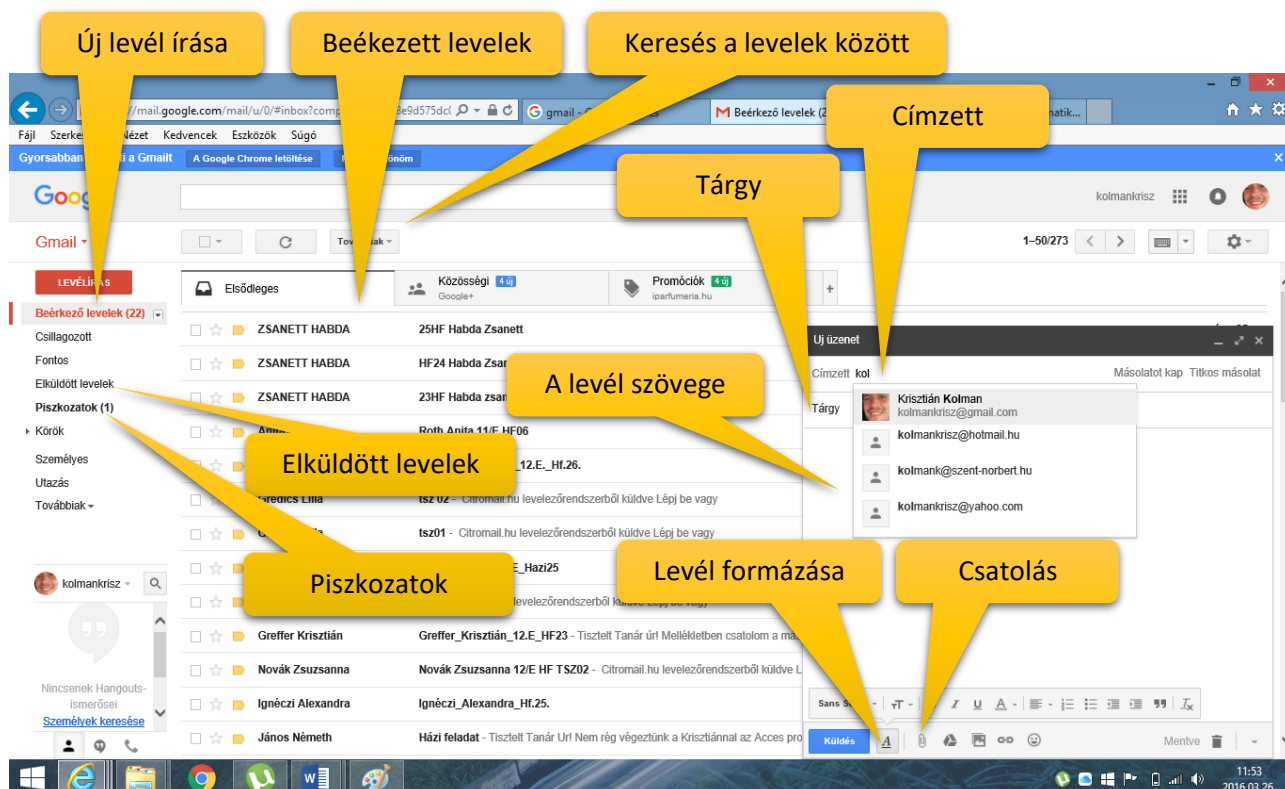
- Név (valaki): felhasználó neve, a postafiók azonosítója
- @ (kukac): kötelező elválasztójel
- Kiszolgáló (gmail.com): levelezőszerver címe

Legtöbbször a cím utolsó két betűje az ország nevére (HUNgary) utal.

Az e-mail címekben nem szerepelhet szóköz, ékezetes betű, különleges karakter (%!+”, stb.)!

Milyen részei vannak egy webes levelezőrendszernek (pl.: gmail)?

Milyen szolgáltatásokat tud(hat) egy levelezőrendszer?

- levél fogadása (Beérkezett levelek)
- levél küldése
- Levélírás
- Válasz küldése
- Továbbítás (továbbküldés)
- fájl csatolása (Csatol)
- a kapott levélből a csatolt fájl elmentése
- címtár használata
- levelek törlése
- levélszemetek szűrése
- vírusellenőrzés
- szöveg formázása
- állandó aláírás csatolása
- levelek rendszerezése
- helyesírás ellenőrzése

Milyen részekből áll egy e-mail?

Az internetes e-mail üzenetek két fő részből állnak:

1. Fejléc (header)
2. Törzs (body) – maga az üzenet, általában a végén egy aláírással.

A fejlécek általában tartalmazzák az alábbi mezőket:

- Feladó (From) – a feladó e-mail címe
- Címzett (To) – annak az e-mail címe, aki kapja a levelet
- Tárgy (Subject) – a levél rövid leírása (a netikett szerint illik megadni, utalva a levél tartalmára)
- Dátum (Date) – a helyi idő és dátum, amikor az üzenetet elküldték
- Melléklet (Attachment) – A levélhez csatolt egy vagy több fájl nevet adhatjuk meg itt

A fejléc ezen kívül az alábbi mezőket tartalmazhatja még:

- Másolat (Cc) – angolul (Carbon copy) - annak az e-mai címe, aki másolatot kap a levélből
- Rejtett (Titkos) másolat (Bcc) – a Bcc-ben szereplő címzettek nem látszanak, tehát ha levelet írunk A-nak és rejtett másolatot küldünk B-nek, akkor A nem fogja tudni, hogy B is megkapta ugyanazt a levelet;

Mi az a válaszlevél (Re)?

Ha korábban kapott levélre válaszolunk, nincs szükség címzett megadására, mert a program automatikusan bemásolja a megfelelő mezőbe. A levél tárgyát levelezőnk kiegészíti a Re: szócskával, amiből a címzett tudni fogja, hogy korábbi levelére válaszoltunk. (Több program biztosítja annak lehetőségét, hogy a feladón kívül minden címzettnek is egy gombnyomással küldhessünk választ.

Mi az a továbbküldés (Fw)?

Továbbküldés esetén a tárgymező az Fw: előtaggal egészül ki. Ilyenkor az eredeti levél és annak minden melléklete is továbbításra kerül. Van lehetőségünk az eredeti levél kiegészítésre is.

Mi az a címtár?

Ha valakinek többször szeretnénk elektronikus levelet küldeni, akkor célszerű felvenni a címtárba (címlistára, címjegyzékbe). Van olyan levelezőrendszer, amelynél csak a címtárban lévő neveket engedi felvenni a címzettekhez!

Mi az a NETIKETT?

Ahogy a telefonbeszélgetéseknek vagy a személyes kommunikációnak, az e-mail kommunikációnak is vannak elfogadott viselkedési szabályai. Ezeket a szabályokat nevezzük e-mail etikettnek vagy netikettnek (az „internet” és az „etikett” szó összevonásából).

- A humorral és az érzelmekkel óvatosan kell bánni. Az e-mail nem mindig továbbítja pontosan az érzelmeket, ezért a címzettek félreérthetik szándékunkat és a hangnemet.
- Küldés előtt olvassuk át az üzenetet. Az e-mailek írása és küldése gyors és könnyű - gyakran túl könnyű. Írás előtt mindenképpen gondoljuk át az üzenetünket, és mérgesen ne írjunk levelet.
- Válasszuk egy tiszta és lényegre törő tárgy sort. Néhány szóban összegezzük az üzenet tartalmát. Akik nagy mennyiségű e-mailt kapnak, a tárgy mező alapján ítélik meg az üzenetek fontosságát.
- Legyen rövid az üzenet. Bár az e-mail üzenetek hossza nincs korlátozva, az e-mail üzeneteket a gyors kommunikációra fejlesztették ki. Sok embernek nincs ideje vagy türelme néhány bekezdésnél többet olvasni.
- Kerüljük a CSUPA NAGYBETŰS ÍRÁST. Sok ember a csupa nagybetűvel írott mondatokat kiabálásnak értelmezi, ezért idegesítőnek és támadónak találhatja.
- Formális vagy üzleti kommunikáció esetében kerüljük a helyesírási és nyelvtani hibákat. A felületes e-mail hozzá nem értésről árulkodik. Elküldés előtt olvassuk át az üzenet, és ha van helyesírás-ellenőrző a levelezőprogramban, használjuk. Minimálisan formázhatjuk is levelünket!

03/6. FELADAT

A leírás alapján küldjél egy emailt!

- Készíts elő küldésre egy levelet!
- A címzett legyen az oktatód!
- A másolatot kapja meg a padtársad!
- A titkos másolatot kapó pedig legyél t magad a saját email címeddel!
- A levél tárgya legyen „Vidám üdvözet” szöveg!
- Szólítsd meg a tanárodat és a padtársadat illedelmesen!
- A levél szövegéhez pedig gépeld pe a kedvenc vicced szövegét!
- Írd alá a levelet!
- Csatolj a levélhez egy a saját gépeden található képet!
- Küld el a levelet!

03/7. FELADAT

Válaszd ki a helyes megoldást és karikázd be a betűjelét! (1-3; 7-9)

<p>1.) Melyik hálózat alkalmas otthoni kiépítésre?</p> <p>a. Helyi hálózatok, más néven LAN (Local Area Network)</p> <p>b. Városi hálózatok, vagy MAN (Metropolitan Area Network)</p> <p>c. Kiterjedt hálózatok, vagy WAN (Wide Area Network)</p> <p>b) Világhálózat: GAN, (Global Area Network)</p>	<p>2.) Melyik topológiát célszerű alkalmazni egy iskola hálózatának kiépítésére?</p> <p>a) sin</p> <p>b) gyűrű</p> <p>c) fa</p> <p>d) csillag</p> <p>e) kiterjesztett csillag</p> <p>f) teljes</p>	<p>3.) Az internet és NT hálózatban melyik protokollt használják?</p> <p>a) NETBEU</p> <p>b) IPX/SPX</p> <p>c) TCP/IP</p> <p>d) ISO/OSI</p> <p>e) Microsoft</p>
<p>4.) Mi az internet fogalma?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>5.) Melyek a legfontosabb tulajdonságai az internetnek?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>6.) Milyen szolgáltatásai vannak az internetnek?</p> <p>.....</p> <p>.....</p>		
<p>7.) Melyik helyes e-mail cím?</p> <p>a) istvan horvath@hotmail.com</p> <p>b) istván.horváth@hotmail.com</p> <p>c) istvan_horvath@hotmail.hu</p> <p>d) istvan%horvath@hotmail.hu</p>	<p>8.) Melyiket nem tudja egy ingyenes levelezőrendszer?</p> <p>a) vírusellenőrzés</p> <p>b) szöveg formázása</p> <p>c) továbbítás (továbbküldés)</p> <p>d) pénzutasítás</p> <p>e) fájl csatolása</p>	<p>9.) Melyik betűjelzés jelenik meg, ha titkos másolatot szeretne küldeni valakinek?</p> <p>a) Cc</p> <p>b) Re</p> <p>c) Fw</p> <p>d) Bcc</p> <p>e) To</p>

10.) Mire utalnak a következő ikonok?

Írjál „L” betűt, ha levelezőrendszerre; „H” ha híroldalra; „T” ha tárhelyre; „K” közösségi applikációra; „N” ha navigációra; „V” ha video megosztóra; és „B” ha böngészőre utal!

03/8. FELADAT

Lépjél be a saját levelező fiókodba!

- 1.) Készíts elő küldésre egy levelet!
- 2.) A levél címzettje legyen a _____ e-mail cím!
- 3.) Másolatot kapja meg az _____ e-mail cím is!
- 4.) A leveled titkos másolatát küld el az otthoni e-mail címedre!
- 5.) A levél tárgya legyen: Vezetéknév_Keresztnév_osztály!

- 6.) A levélben válaszolj a következőkre! A google keresőben keresd a válaszokat! A feladat betűjele után írd be, vagy másold be a válaszokat! A képeket a megadott neveken csatold a levélhez! A válaszokat ellenőrizd több helyről is!
 - a.) Mennyi a svájci frank középárfolyama forintban?
 - b.) Mikor és hol született Zenthe Ferenc? Keress képet róla, és csatold a levélhez 01kép_zenthe néven!
 - c.) Mikor indul az utolsó vonat az aktuális hét vasárnapján Budapestről Szombathelyre? Mennyibe kerül egy diákjegy?
 - d.) Melyik a világ leghosszabb hídja, hol található, és milyen hosszú? Töltsél el egy képet róla és csatold a levélhez 02kép_híd néven!
 - e.) Ha palacsintát szeretnék sütni 20 dkg lisztből, hány tojás kell hozzá?
 - f.) Ki a világ legöregebb embere?
 - g.) Ki kapta tavaly a női mellékszereplő Oscar díját? Csatolj egy képet róla 03kép_oscar néven!
 - h.) Munkácsi Mihály mikor festette „A bogrács” című képét? Csatolj egy képet a festményről 04kép_munkácsi néven!
 - i.) Idén mikor kezdődik a téli szünet, és meddig tart?
 - j.) Töltsél le a netről egy ingatlan adásvételi szerződést, és csatold a levélhez 05csat_szerződés néven!
 - k.) Keresd meg az elektronikus könyvtárban „A kőszívű ember fiai” című művet pdf formátumban, majd csatold a levélhez 06csat_könyv néven!
 - l.) Melyik a legújabb Samsung prémium mobiltelefon a T-mobile-nál?
 - m.) Mennyi az alapkamat most Magyarországon (MNB)?
 - n.) Hány láb magas a világ legmagasabb épülete? Keress egy éjszakai képet róla, és csatold 07kép_magas néven!
 - o.) Egy inch az hány cm?
 - p.) Ki Norvégia miniszterelnöke?
 - q.) Hány éve uralkodik Erzsébet királynő (Anglia)?
 - r.) Milyen nyelven beszélnek (mi a hivatalos nyelv) Ugandában?
 - s.) Mennyi az időeltolódás Budapest és Kanada fővárosa között?
 - t.) Töltsél le egy képet Kanada zászlajáról, és csatold a levélhez 08kép_zászló néven!
 - u.) Ki a legjobban kereső sorozatszínész? Keress egy képet róla, és csatold 09kép_színész néven!
 - v.) Mi a hivatalos pénznem Ausztráliában?
 - w.) Töltsd le Vas-megye címerét, majd csatold a levélhez 10kép_címer néven!

- 7.) Ha végeztél a keresésekkel, akkor küld el a levelet!
- 8.) A címtáradba vedd fel Vizsgáztató néven a vizsga@szent-norbert.hu e-mail címet!

INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM, E-VILÁG

A digitális átalakulás komoly kihívás a ma emberének. A modern világban nagyon sok minden elintézése, vásárlása kerül át az online térbe. Megjelennek újabb és újabb fogalmak, tevékenységek melyekkel tisztában kell lenni ma élő minden generációnak. A digitális kultúra sokirányú fejlesztésébe beletartozik ezen ismeretek megszerzése is.

Mely fogalmakkal kell tisztában lennie a ma emberének?

Személyes adat:

A személyes adat minden olyan információ, **amely egyértelműen utal egy adott élő személyre**. Tehát mindazon információk, amelyek összegyűjtése egy bizonyos személy azonosításához vezethet. Ilyenek például a személyi igazolvány szám, TAJ szám, adószám, diákigazolvány szám, fénykép, rendszám, stb.

e-személyi igazolvány:

Az eSzemélyi egy személyazonosító igazolvány, **amely egy chippel van ellátva, melynek segítségével számos elektronikus, kényelmi szolgáltatást vehetünk igénybe**: pl. elektronikus ügyintézés, elektronikus aláírás, közösségi közlekedés, eRecept kiváltása stb. A funkciók száma folyamatosan bővül. Manapság, a digitalizáció világában egyre nagyobb elvárás, hogy ne kelljen személyesen megjelenünk az ügyfélszolgálaton, ne kelljen papírok tömkelegét aláírunk, ne kelljen papíralapú igazolásokat magunknál tartanunk. Ezekre a kihívásokra jelent megfelelő választ az eSzemélyi, amely nem csak személyazonosításra és utazásra alkalmas okmány, hanem egy kiváló eszköz, amellyel az elektronikus térben azonosítani tudjuk magunkat, ezáltal akár otthoni számítógépről vagy mobiltelefonról is intézhetjük hivatalos ügyeinket.

Mi található e-személyin lévő chipezen?

- Az eSzemélyi okmányon is látható okmányadatok
- Adóazonosító jel
- TAJ-szám
- Arckép
- Személyi azonosító
- Vész esetén értesítendő telefonszám
- Az eSzemélyi okmányon is látható személyes adatok (származási hely és nemzetiségi név nem kerül rögzítésre a chipen)
- Szolgáltatásazonosító
- eAláírás
- Ujjnyomat
- Lakcímadatok
- E-mail cím
- eSzemélyi elektronikus egyedi azonosítója

Az **elektronikus ügyintézés Ügyfélkapuval, e-közigazgatás**: a közigazgatási, hatósági, hivatalos ügyek elektronikus úton történő ellátása, elintézése. A közigazgatási e-ügyintézés, az eközben felmerülő tartalmi és formai kezelési munkamozzanatok összessége. **Példák e-ügyintézésre:**

EESZT
Elektronikus
Egészségügyi
Szolgáltatási Tér

online
számla

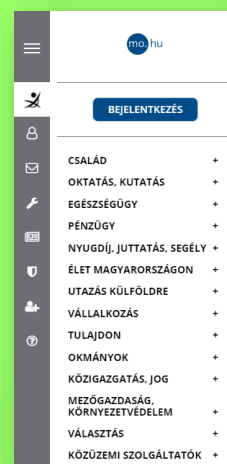

Mi az az ügyfélkapu?

Az Ügyfélkapu a magyar állam elektronikus ügyfélbeléptető és azonosító rendszere. Ezen keresztül biztonságosan, egyedileg azonosítva léphetsz kapcsolatba az elektronikus közigazgatási ügyintézés és szolgáltatást nyújtó szervekkel és közintézményekkel.

Az ügyfélkapu egy olyan azonosító, mellyel a hatóság biztos lehet benne, hogy tényleg velünk tartja a kapcsolatot. Az ügyfélkódunkhoz való hozzájutás hasonló, mint a más elektronikus azonosítóknál (pl. bankkártya, mobiltelefon kártya). Felhasználónévre és jelszóra lesz szükségünk.

Az Ügyfélkapu használatához regisztrációra van szükség, melyet kezdeményezhetsz online vagy személyesen.

Milyen szolgáltatásokat vehetsz igénybe az ügyfélkapu használatával?

Magánszemélyként:

- Személyi jövedelemadó (SZJA) benyújtása elektronikusan
- Anyakönyvi kivonat iránti kérelem (pl. születés, házasság, halálozás)
- Erkölcsei bizonyítvány igénylése
- TAJ nyilvántartással összefüggő szolgáltatások
- Felsőoktatási felvételi jelentkezés www.felvi.hu
- Földhivatali-nyilvántartás
- Benyújthatod fogyasztóvédelmi beadványt
- Okmányiroda az interneten - A Kormányzati Portál internetes okmányirodája lehetővé teszi, hogy bizonyos ügyeid intézését online készítsd elő. Például megadhatod az adataidat, időpontot foglalhatsz, egyéb szolgáltatásokat (SMS, ügykezelés, stb.) vehetsz igénybe.

Vállalkozóként:

- Benyújthatod az adó- és járulékbemlételségeid
- Adóigazolást kérhetsz
- Eléred az eBEV-szolgáltatásokat - A NAV eBEV-rendszerében többek között lehetőség van az adóbevallások jóváhagyására, nyugta letöltésre, jogosultságok lekérdezésére.
- Egyéni vállalkozással összefüggő ügyeidet intézhetsz - online ügyintézés (Webes ügysegéd) – Online ügyintézés keretében van lehetőség egyéni vállalkozásindítására, egyéni vállalkozói adataid változásának, tevékenységed szüneteltetésének vagy megszüntetésének, illetve szüneteltetett tevékenységed folytatásának bejelentésére.

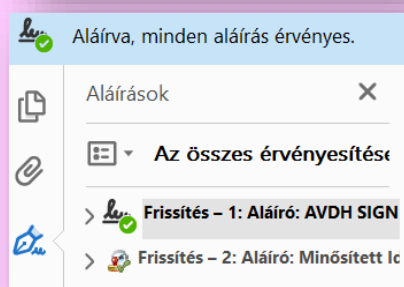
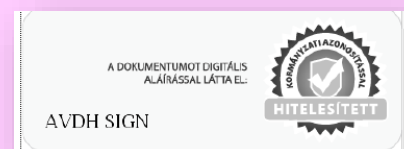
Mi az az elektronikus aláírás (e-aláírás), hitelesítés?

Digitális aláírásnak nevezzük az elektronikus aláírás azon típusát, amely a legszigorúbb jogszabályi előírásoknak is megfelel, és a lehető legnagyobb mértékben szavatolja az aláíró identitását.

Az Ügyfélkapun keresztül van lehetőségünk egy dokumentumot hitelesíteni, magyarul ellátni egy olyan jelzéssel, ami szavatolja saját személyünket.

Ilyenkor a feltöltött pdf dokumentumunk jobb felső sarkában megjelenik egy „aláíráspanel”, mely jelzi, hogy a dokumentum hitelesítve van; és a pdf olvasó (pl.: Acrobat Reader program) „Aláírás” segédablakában megjelennek a hitelesítés adatai.

A hitelesítést a magyarorszag.hu-n a menürendszer alján találjuk.

Mi az az e-gazdaság, e-kereskedelem?

Az elektronikus kereskedelem előnyei:

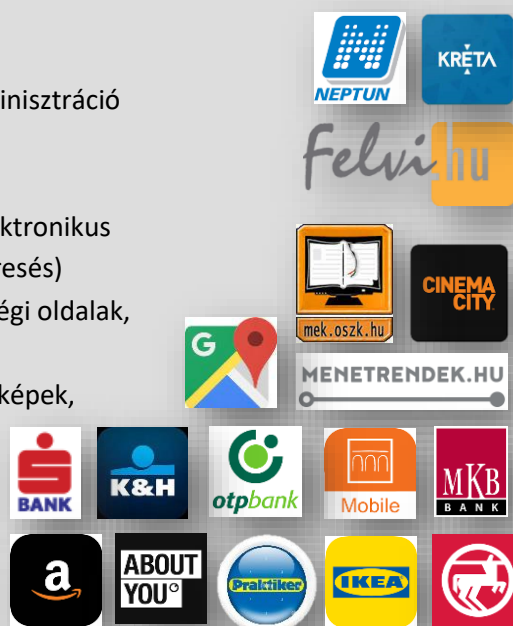
- nincsenek határok – ami azt jelenti, hogy bárki bárholnan rendelhet, eladhat, szállíthat
- kényelmesen vásárolhatunk, akár otthonról-, vagy éppen ahol időnk engedi és van internet
- bármikor, a hét minden napján, bármely órában vásárolhatunk
- egy-két nap és házhoz érkezik a rendelt áru, sokszor ingyen
- az internetes áruházaknak is jó, mert sok előnye mellett a legfontosabb, hogy kis költséggel tudnak működni

Manapság már mindenki az internetről rendel, szinte mindent. Hétköznapiakra, ünnepekre, itthonról vagy külföldről egyaránt. Az elektronikus kereskedelem (vagy e-kereskedelem) az **árucikkek és szolgáltatások elektronikus úton** - elsősorban az interneten és számítógépes hálózatokon - **való eladása, vásárlása, illetve cseréje**. Az elektronikus kereskedelemben tartozik minden olyan adás-vétel, amely interneten történik. Az e-kereskedelem általános fogalmába mind az áruk, mind a szolgáltatások fogyasztók felé történő értékesítése beletartozik.

Nézzünk példákat e-szolgáltatásokra!

Területei lehetnek:

- oktatás (elektronikus felvételi rendszer, tanulmányi adminisztráció NEPTUN, távoktatás, nyelvtanulás)
- munka (álláskeresés, továbbképzések, home office)
- kultúra, mozi, szórakozás (jegyrendelés, helyfoglalás, elektronikus könyvtárak, játékok, zene, film, videó megosztás, társkeresés)
- kommunikáció (telefon, email, fórum, blog, chat, közösségi oldalak, stb.)
- közlekedés (menetrendek, jegyfoglalás, jegyvásárlás, térképek, útvonaltervezés)
- kereskedelem (eladás, vétel)
- pénzügy (bankolás, biztosítások)
- hivatalos ügyek intézése (e-közigazgatás)

Mi az a GDPR?

GDPR jelentése - General Data Protection Regulation - **Általános Adatvédelmi Szabályozás**.

A GDPR célja, hogy az **uniós polgárok személyes adatainak védelmét szolgálja**. Szabályozza az adatgyűjtés módját, feldolgozását, tárolását, törlését, adattovábbítást és felhasználását. Minden cégnek, legyen az helyi vagy nemzetközi, meg kell felelnie az új szabályozásnak, aki Európában üzleti tevékenységet folytat vagy uniós polgárok személyes adatait kezeli. A mai világban kis- és középvállalkozóként is nagyon sok adattal van dolgunk, gondoljunk csak az ügyfelekről készített listákra, a munkavállalók különféle adataira, a felvételizők önéletrajzára. A magánszemélyek adatainak védelmét Magyarországon is az új európai uniós adatvédelmi rendelet szabályozza 2018-tól.

Mit nevezünk adatbiztonságnak?

A hálózaton továbbított adatokat védeni kell különösen a jogosulatlan hozzáférés, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés vagy megsemmisítése ellen. Gondoskodni kell arról, hogy illetéktelenek (arra nem jogosultak) ne tudjanak mások adataihoz hozzáférni. Az olyan honlapokon, ahol meg kell adni a bankkártya számát (például vásárlás, banki ügyintézés), komoly titkosítást használnak. A biztonságot minden szempontból jelentős mértékben növelni tudjuk biztonságos jelszó használatával.

Az interneten közzétett adatunk örökre az interneten marad, és az adatokat tároló vállalat adatvédelmi házirendjétől függően előfordulhat, hogy bárki láthatja. A webhelyek archiválhatják a bejegyzéseinket adatainkkal együtt.

Ezek miatt nagyon fontos, hogy mindenképpen körültekintően adjuk meg személyes adatainkat külső személyeknek, cégeknek.

Milyen jogi ismeretekkel kell rendelkeznie egy hétköznapi embernek az internet használatakor?

Ahhoz, hogy az online térben eligazodj és az érvényben lévő szabályoknak megfelelően mozogj, tevékenykedj, rendelkezned kell bizonyos minimális jogi ismeretekkel. A digitális világban mozgó embernek nem kell jogásznak lennie, nem kell értelmeznie tudni a jogszabályt, de **illik ismernie a főbb jogi elveket. Legyen naprakész, tájékozott és etikus!** Tudja, hogy mit hol keressen, és **illik éreznie, tudnia, hogy mikor kérdezzen jogásztól:** jogtanácsostól vagy egy ügyvédjétől (jogi képviselő). Hiszen például az e-kereskedelemben a gazdasági folyamat végén e-szerződéskötés valósul meg (legfeljebb a fogyasztó vagy az e-kereskedő sokszor nem is tudja egészen pontosan, hogy a webshopban vásárláskor szerződést is köt). A szerződés pedig jogi ügy.

Etikus információszerzés, hivatkozások

Nagyon sokszor előfordul, hogy saját célra felhasználunk más emberek által írott szöveget, vagy készített (kép, zene, videó) produktumot. Fontos, hogy ne egy az egyben másoljunk át dolgokat. Ha pedig felhasználunk részleteket, akkor mindenképpen jelezzük a forrásokat. Ezeket nevezzük hivatkozásoknak! Ha nem vagyunk tisztában azzal, hogy hogyan kell hivatkozásokat helyesen jelölni, akkor mindenképpen nézzünk utána a megfelelő oldalakon! Nem elég csak idéző jelek közé tenni.

Mi számít plágiumnak?

Röviden fogalmazva: plágiumnak számít minden olyan gondolat, amely nem a sajátod és nincs hozzá forrás megjelölve. A szakdolgozatok és egyéb tudományos munkák lehetőséget biztosítanak más szerzők gondolatainak, más művek tartalmának, sőt más szövegek szó szerinti idézeteinek átvételére, azonban csak akkor, ha ezekre pontos hivatkozás vonatkozik

Mi az az álhír?

Az álhírek (vagy fake news, hoax hírek) olyan szándékosan publikált átverések, melynek célja a propaganda terjesztés és félrevezetés (dezinformáció). Az ilyen cikkek célja nem a szórakoztatás, hanem politikai befolyás szerzése, haszonlesés, visszaélés. A rémhírterjesztést a büntető törvénykönyv 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetheti.

03/9. GYAKORLATI FELADATOK:

1. A felvi.hu pontszámító kalkulátorában számold ki (esetlegesen feltételesen) hogy milyen pontszámot kapnál továbbtanulásakor!
2. Az előző feladatban kapott pont felhasználásával nézd meg, hogy a tavalyi ponthatárok alapján bejuthál-e az általad kiválasztott egyetem szakjára!
3. Nézd meg az elektronikus naplódban, hogy hány darab közösségi szolgálati órád van elszámolva pontosan!
4. Nézd meg a kozigallas.hu oldalon, hogy abban a városba ahol élsz, milyen tanári állások vannak aktuálisan!
5. A netrisk.hu oldalon keress a családi autótoknak kedvezményes kötelező biztosítást!
6. Nézd meg a hozzád legközelebb lévő multiplex moziban, a ma este nyolc körül kezdődő filmre, a harmadik sor közepén van-e még két szabad hely!

7. Kérd le annak a lakásnak/háznak a tulajdoni lapját, amelyben laksz! (Ezt a feladatot, csak ügyfélkapus regisztrációval rendelkező tanulók tudják megoldani.)

8. Nézd meg az eeszt oldaladon az utolsó orvosi dokumentumodat! (Ezt a feladatot, csak ügyfélkapus regisztrációval rendelkező tanulók tudják megoldani.)

9. Nézz utána az eeszt.gov.hu oldalon, hogy mi a vércsoportod!

10. Évente három erkölcsi bizonyítványt lehet igényelni ingyen. Igényelj erkölcsi bizonyítványt a nyilvantarto.hu oldalon keresztül az otthoni címedre! (Ha biztosan nem kell ebben az évben neked háromnál több.) Jelöld be, hogy miről kérsz igazolást: büntetlen előéletű vagy, nem állsz közügyektől eltiltás hatálya alatt és nem állsz foglalkozástól vagy tevékenységtől eltiltás hatálya alatt! (Ezt a feladatot, csak ügyfélkapus regisztrációval rendelkező tanulók tudják megoldani.)

11. (Mindenkinek van egy önéletrajza.) Mentsd el a dokumentumot pdf-ben! A feladat az, hogy a magyarorszag.hu oldalon keresztül hitelesítsd azt a dokumentumot! (Ezt a feladatot, csak ügyfélkapus regisztrációval rendelkező tanulók tudják megoldani.)

Mindenképpen regisztrálj az ügyfélkapun! Nem csak ezeknél a feladatoknál van rá szükséged, hanem a későbbiekben továbbtanulásnál, adóbevallásnál, egészségügyi papírok hozzáféréseknél, stb.

